ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobců **a) B. Č., b) J. Č.**, oba zastoupeni JUDr. Jaroslavem Duškem CSc., advokátem se sídlem Praha 6, Nový lesík 7, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství**, Praha 1, Těšnov 17, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2000, č. j. 4906/99-5220,

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení .

Odůvodnění:

Rozhodnutím Okresního úřadu Jičín, referátu životního prostředí ze dne 2. 5. 1997, č. j. ŽP/63/97/231.2/Ho-A/20 bylo vysloveno, že tento správní orgán, jakožto příslušný vodohospodářský orgán, podle § 2 zákona č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších přepisů, s pravomocí speciálního stavebního úřadu podle § 120 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších přepisů, nařizuje J. Č. a B. Č. podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb. odstranění stavby „Vodovod a vodní nádrž v k. ú. S.“ a to tak, že bude zasypána vodní nádrž kolem vodního zdroje na pozemku par. č. 173 v k. ú. S.. Vodní nádrž bude zasypána neznečištěnou zeminou, plášť vodního zdroje bude urovnán bez terénních proláklin a do vzdálenosti 10 m od vodního zdroje bude upraven jako trvalý travní porost.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci odvolání (podání ze dne 15. 5. 1997, doručené Okresnímu úřadu Jičín dne 21. 5. 1997).

Rozhodnutím Ministerstva životního prostředí, územního odboru pro královéhradeckou oblast ze dne 22. 8. 1997, č. j. 850/399/ÚOHK/97/Št bylo odvolání žalobců zamítnuto a citované rozhodnutí Okresního úřadu Jičín bylo potvrzeno.

Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 7. 1999, č. j. 5 A 105/97-31 bylo uvedené rozhodnutí Ministerstva životního prostředí zrušeno. Soud v tomto rozhodnutí vycházel především ze závěru, že věcně příslušným k rozhodnutí o odvolání bylo Ministerstvo zemědělství.

Rozhodnutím Ministerstva zemědělství ze dne 21. 1. 2000, č. j. 4906/99-5220 bylo odvolání žalobců zamítnuto a jím napadené rozhodnutí Okresního řádu v Jičíně bylo potvrzeno.

Proti tomuto (posledně uvedenému) rozhodnutí podali žalobci v zákonné lhůtě žalobu, ve které především uvedli:

Rodiče žalobkyně na p. p. č. kat. 173 v kat. území S. vybudovali malou umělou vodní nádrž. Tím získali dostatek vody pro dobytek na pastvě. V období socializace vesnice byl otec žalobkyně prohlášen vesnickým boháčem, vězněn a povolán na vojenské cvičení k pomocnému technickému praporu. JZD P., právní předchůdce zemědělského družstva P. v roce 1954 využilo nepřítomnosti otce žalobkyně a odstranilo bez vědomí vlastníků pozemku manželů T. a bez rozhodnutí stavebního úřadu umělou nádrž na pozemkové parcele č. kat. 173 S. a na této parcele postavilo jímku (rovněž bez příslušného správního rozhodnutí). Dle názoru žalobců jde o úmyslnou trestnou činnost. Bez vody nemůže dotyčná obnovovaná zemědělská usedlost existovat. Nejedná se o novou výstavbu, ale jen o obnovení zničené umělé vodní nádrže Jednotným zemědělským družstvem pro vlastní provoz usedlosti, zejména chovu skotu. Žalobci (dle jejich názoru) nepotřebují žádnou legalizaci obnovené vodní nádrže, protože obnovili jen to, co JZD zničilo. Rozhodnutím vodohospodářského správního orgánu k těmto skutečnostem vůbec nepřihlíželo a potvrzuje bezohlednou činnost JZD, která byla součástí perzekuce soukromého zemědělce a jeho likvidace v období nesvobody. Nepodložené je tvrzení žalovaného, že nebylo co obnovovat. Žalobci nesporně předložili doklady, že za ČSR byla na dotyčném pozemku umělá vodní nádrž. Posuzovat zákonnost vodoprávních řízení je nutno v kontextu, nikoli bez souvislosti s rokem 1954, protože jde o tutéž věc, umělou vodní nádrž na p. p. č. kat. 173 v kat. území S. mezi týmiž osobami – vlastníky pozemku a jejich právními nástupci a JZD P. a jeho právním nástupcem Zemědělským družstvem P. Žalobci navrhli, aby bylo zrušeno i uvedené správní rozhodnutí orgánu prvého stupně.

Žalovaný se k žalobě ve stanovené lhůtě, ani poté nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu žalobních důvodů napadené rozhodnutí žalovaného a neshledal žalobu důvodnou. Soud vycházel z následujících skutečností a úvah.

V daném případě v řízení v prvém stupni rozhodoval, jakožto speciální stavební úřad (vodohospodářský orgán) Okresní úřad v Jičíně - referát životního prostředí. O odvolání (po zrušení předchozího rozhodnutí Vrchním soudem v Praze) pak rozhodnulo Ministerstvo zemědělství a to za použití příslušných stavebních předpisů, především zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (§ 120 tohoto zákona).

Podle ustanovení § 54 téhož zákona stavby, jejich změny a udržování práce na nich lze provádět podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu.

Podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) tohoto zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže,

že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánovaní, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavbu a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.

Jestliže původní stavba umístěná na určeném pozemku byla odstraněna (zanikla), je třeba k postavení nové stavby nové stavební povolení a to i za situace, že se jedná o stavbu z hlediska jejího umístění, stavebně technických požadavků i jiných hledisek zcela shodnou se stavbou původní. Pro účely požadovaného stavebního povolení je pak nerozhodné, že původní stavba byla odstraněna v důsledku protiprávního jednání jiné osoby, než je vlastník stavby, a že k odstranění stavby došlo bez povolení příslušného stavebního úřadu (příp. jiného orgánu, který působnost stavebního úřadu vykonává).

Pro znovupostavení („obnovení“) dotyčné vodní nádrže tedy bylo třeba stavební povolení. Jestliže toto povolení vydáno nebylo, bylo právem zahájeno vůči žalobcům řízení podle § 88 a násl. stavebního zákona. I když soud nemá důvod pochybovat o skutečnostech uvedených v žalobě (zejména pokud se týká perzekuce rodičů žalobkyně), nejsou tyto okolnosti pro stavební řízení rozhodné. Nezbylo tedy, než žalobu zamítnout. Soud v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl o věci samé bez jednání.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Neúspěšným žalobcům náhrada nákladů řízení nepřísluší, úspěšnému žalovanému nad rámec běžných výdajů (jak vyplývá ze spisu) v souvislosti s tímto řízením náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné

V Brně dne 16. 1. 2004

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu